

reice

recursos web per a la igualtat i la convivència

"Programa finançat pel Ministeri
d'Educació, Cultura i Esport"

recursos web
per a la igualtat
i la convivència

OBSERVATORI DE LA CONVIVÈNCIA

FITXA DEL RECURS

"Programa finançat pel Ministeri
d'Educació, Cultura i Esport"

FITXA DEL RECURS

OBSERVATORI DE LA CONVIVÈNCIA

DESCRIPCIÓ, QUÈ ÉS?

És una de les actuacions de participació activa d'alumnat i professorat en els centres educatius en els plans de convivència. Es tracta de formar un grup integrat per professorat i alumnat per treballar i actuar en accions i situacions relacionades amb la convivència en els centres educatius. Aquest grup participarà activament en la prevenció i resolució dialogada dels possibles conflictes dins de la comunitat escolar.

1. Estructura del Programa

El programa s'estructura a través d'una comissió de convivència del centre i el grup d'alumnat observador de la convivència.

La comissió de convivència es reuneix una vegada per setmana per tractar aspectes preventius, organitzatius, i de tractament del conflictes. Aquesta comissió està formada per:

- Professorat voluntari del centre
- Departament d'orientació
- Coordinació de Secundària
- Direcció d'estudis o altres membres del equip directiu
- Persona coordinadora d'igualtat i convivència, i coordinador/a de mediació

El grup d'observadors de la convivència l'integren alumnes de tots els grups del centre que han sigut, com s'explicarà més endavant, elegits pels seus companys i companyes. Posteriorment es convocarà l'alumnat elegit a les reunions pertinents per a la seua formació.

Els membres de la comissió de convivència i els observadors es reuniran periòdicament, almenys una vegada al mes per a fer un seguiment de les actuacions.

2. Objectius

- Millorar el clima de la convivència en el centre
- Previndre possibles conflictes en l'aula
- Fomentar la implicació activa de l'alumnat en temes de convivència i disciplina
- Divulgar la cultura de pau en la comunitat educativa, posant el focus d'atenció en l'alumnat del centre

- Canvi de paradigma. Necessitat d'empoderar a l'alumnat que treballa per la millora de la convivència i atenuar el lideratge negatiu
- Trencar la cadena de silenci
- Generar la necessitat de l'espectador proactiu

QUAN I PER A QUÈ S'UTILITZA?

Quan hi ha:

- **Conflictes en l'aula o als espais comuns.** L'alumnat observador pot intervenir quan es tracta d'una situació negativa, com agressions verbals, o físiques de baixa intensitat. Han d'estar preparats per a parlar amb les persones implicades i tractar d'ajudar a resoldre el conflicte, mitjançant el diàleg i la mediació informal o formal. En cas de que no s'aplegue al resultat desitjat hauran de fer-ho saber a la comissió de convivència que prendrà les mesures corresponents.
- **Exclusió social en l'aula o als espais comuns.** Si algun membre del grup és ignorat o rebutjat per la resta, l'alumnat observador tractarà d'integrar-lo, parlant amb la persona i amb la resta del grup, especialment amb els incitadors o incitadores. Si la situació continua igual ho comunicaran a la comissió.

- **Alumnat amb actitud apàtica o trista** i que comença a no participar o rebutjar els altres. Els observadors tractaran de fer-los saber que no estan sols i que hi ha gent disposada a ajudar i recolzar.

COM ES REALITZA?

Per a implementar el programa per primera vegada, caldria presentar-lo al claustre, CCP i consell escolar per a la seua aprovació. Es constituirà la comissió de convivència i des d'aquesta s'organitzaran les reunions amb els tutors i tutores del centre on s'explicarà el procediment d'elecció de l'alumnat observador.

Els tutors i tutores dedicaran dos sessions de tutoria a l'elecció dels observadors.

En la primera treballaran el concepte i es farà l'elecció de forma anònima.

En la segona sessió s'informa dels resultats i se signa l'acta on apareix el nomenament de l'alumnat observador.

Tota aquesta informació es remet a la direcció del centre i comissió de convivència.

Posteriorment s'informarà a l'alumnat elegit de les dates de les reunions per a la seua formació.

INVESTIGACIONS I DOCUMENTACIÓ

1. El programa s'emmarca dins de:

L'educació per a la pau:

Pau positiva: reduir la violència directa i estructural.

El conflicte com a consubstancial a l'ésser humà. No evitar el conflicte, tractar-lo de manera dialogada, empàtica i proactiva.

Intel·ligències múltiples.

Educació emocional.

Informe Delors: l'educació amaga un tresor. Aprendre a ser i aprendre a conviure. Informe

UNESCO_2013. <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002200/220050s.pdf>

Bases psicopedagògiques de l'aprenentatge social. Vigotsky.

http://ioc.xtec.cat/materials/FP/Materials/1752_EDI/EDI_1752_M02/web/html/WebContent/u1/a3/continguts.html

El modelo ecológico de Bronfenbrenner. <https://educativityblog.wordpress.com/2014/09/14/la-teoria-contextual-bronfenbrenner-los-sistemas-que-influyen-en-las-personas/>

Aquest model destaca les transicions ecològiques: canvis en l'entorn o de rol social al llarg de la nostra vida com a individu, és a dir, canvis en l'expectativa de la conducta associada a diferents posicions en la societat.

2. Bibliografia

Lederach, JP (1986) Educar para a la Paz. Barcelona. Ed. Fontamara

Cascón, P. i Martín C. L'Alternativa del joc. Ed. Popular

Amani, Col·lectiu. (1994) Educació Intercultural. Anàlisi i Resolució de conflictes. Madrid. Ed.

Popular

Boqué, C. (2002) Guia de Mediació Escolar. Ed. Octaedre

Vaello Orts, J. (2003) Resolució de conflictes en l'aula. Ed. Santillana

Vaello Orts, J. (2009) El Professor Emocionalment Competent. Barcelona .

Ed. Grau

Torrego, JC. Mediació de Conflictes en Institucions Educatives. Ed. Narcea

Salmurri, F. (2004) Llibertat Emocional. Ed. La Magrana

Goleman, D (1996) Intel·ligència Emocional. Ed. Kairos

Bronfenbrenner, U. (1987) l'Ecologia del Desenvolupament Humà. Ed. Paidós

CENTRES QUE HO HAN IMPLEMENTAT

Aquest programa s'està desenvolupant a tots els instituts públics d'ensenyament secundari d'Elx i té com a referència l'IES LA FOIA on José Antonio Corral, director i orientador del centre, va ser el primer en implementar-lo.

Equip Convielx.

[Http://Www.Convielx.Es/Contacto/](http://Www.Convielx.Es/Contacto/)

IES Cayetano Sempere, ELX

IES Joanot Martorell, ELX

IES L'Assumpció, ELX

IES La Foia, ELX

IES La Torreta, ELX

IES Misteri D'elx, ELX

IES Montserrat Roig, ELX

IES Nit De L'Albà, ELX

IES Pere Ibarra, ELX

IES Severo Ochoa, ELX

IES Sixto Marco, ELX

IES Torrellano, ELX

IES Tirant Lo Blanch, ELX

IES Victoria Kent, ELX

IES Carrús, ELX

En CONVIELX portem treballant des de l'any 2005 en el desenvolupament de diferents estratègies i programes com la mediació, la educació emocional, la tutoria entre iguals (TEI), i aules de convivència entre altres, per a millorar el clima dels nostres centres. I indubtablement la eficàcia de l'observatori de la convivència augmenta si es combina amb aquestes mesures.